ו א ב מיי' פ"י מהלכות כלאים הלכה יב סמג

לאוין רפ"ג טוש"ע י"ד

סימן שא סעיף א: ז ג מיי׳ פ״ח מהלכות בית

הבחירה הלכה ו:

ה ד ומיי׳ פ״י מהל׳ כלאים

סימן שא סעיף ב בהג"ה:

מ ה מיי׳ פ״ח מהל׳ כלי

המקדש הלכה יא [ופ"י מהל' כלאים הלכה לב

: ובראב״דן

מוסף רש"י

אבנטו של כהן גדול. ראה לעיל ו א ורש"י ומוסף רש"י

שמא תיכרך

אחת. ויש נימים גדולים וגסים

כגון של דלופקרין שקורין קו"ט ומחממת במקומה ועובר משום לא תלבש שעטנז,

אי נמי נימא בעלמא כיון

טי ננוי פינט בענמט פין דעיקר הבגד מהנהו ומחממו מלמטה הויא לה הא לבישה

לחים כה הנחה (ביצה יד:). דמפסיק ליה מידי. שנותן בגד חחר ביניהם (שם). אסור

לישו עליהו. מדרבנו (חח).

נמטא. בגד שקורין פלטר״ה

בנע"ז, גבו א. קטא, כנ.. (פסחים קיה.) גמוד מסחני, דבר שהוח כוון נעשה קשה, דברש. מקום, שריא.

לישיבה, שאינו מחמס (ביצה

במקום מדקתני חזן הכנסת נוטל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת כו'

יאין חזן הכנסת נותנה לכ"ג. אלא מכבד את ראש הכנסת

הכנסת מכבד הסגן בפני כ"ג,

ש"מ חולקין כבוד לחלמיד, תלמיד קטן חולק כבוד לחלמיד גדול ממנו ואע"פ שהרב שם

ואיו גנאי לרב, וסתמא כמ"ד

נוחלין (ב"ב קיט:) גבי בנות

ללפחד (סוטה מ:). כולה משום כבודו דכ"ג היא. ולעולם אין חולקין והכא כולה

משום יקרא דכ"ג הוא שמראה את מעלותיו מעלה למעלה

ממעלה (שם).

לתלמיד

כלע"ו, גמדא. קשה,

םמ.

בא דו. תפידין מן הצד שריין. פירש רש"י ולא חיישינן שמא יישן בהן

ויפיח אבל בפ"ק דתמיד (דף ה). מפרש טעמא אחרינא דלא חיישינן דילמא מגנדר ונפל עלייהו ואיכא בזיון תפילין:

אלא למאן ראמר לא זהו אבנמו של כהן הדיום מאי איכא

למימר. אע"ג לפלוגתא דתנאי היא

בפרק קמא (דף יב.) הוא רולה ליישב

מתניתין דפ"ק דתמיד (דף כה:) ההיא

דמקפלין ומניחין תחת ראשיהן אליבא

דכולי עלמא:

קשרן הן. מימה א"כ מאי היא דאמר בפ"ק דערכין (דף

ג.) י הכל חייבין בכלחים כהנים לוים

 המיד כז. ע"שן, ב) [חמיד
כז: ע"שן לעיל ז. יב. חולין
קלח., ג) [חמיד כז:] בילה יד:, ד) ובילה טו.ז. ה) בע"י ונתו להם רשות, ו) [ב"ב קיט: סוטה מ: מא:], ו) [סוטה שםו. ק) ואיו זה במשנה בשום מסן, מה [מין זה במשנה בשום מקום והנכון כדאיתא לעיל כה. ובסוטה מ: מא: ובחמיד כז. והאמר מר], ט) [בערוך פירש לבד כווץ וקמיט והוא קשה], י) [הך מלמא הכל חייבין . בכלאים ליתא בערכין ולא בשום מו. ד"ה אלא וכו' כתבו הכל חייבין בלילית וכו' ואימא לא לחייבו בציצית וכו' עיין שס והוא הנכון וכ"א בח"ין,

תורה אור השלם

ל) [בפסחים מ:],

ו. את חקתי תשמרו ַּבְּקְבֶּיתַ בְּלְאֵיִם בְּקָבְּתְּךְּ לֹא תַּרְבִּיעַ בִּלְאַיִם שְׂרְךָּ לֹא תִוְרַע בִּלְאָיִם שְׁדְךֵּ לֹא תִוְרֵע כִּכְאָיִם וּבֶגֶד כִּלְאַיִם שַׁעַטְנֵז לֹא יָבֶּבֶּה בְּיְבְּהָ.ם פַּבְּפְנֵּי. יא יַעֲלֶה עָלֶיף: ויקרא יט יט 2. עַת לַעֲשׁוֹת לַיִּיְ הַפֵּרוּ תוֹרַתַף: תהלים קיט קכו

גליון הש"ם

גמרא שמעת מינה בגדי כהונה ניתנו ליהנות. עיין פ"א מ"ט דכלים בר"ש: שם לעולם תחת ראשיהן. עי' באר שבע סוף הוריות ד"ה אף כליו:

הגהות הב"ח

(h) גם' הניחא למ"ד אבנטו של כ"ג בינה"ב זה הוא שנ כתג ביודות ב זה הומ אבנטו של כהן הדיוט בשאר ימות השנה אלא למ״ד אבנטו של כ"ג ביוה"ב לא זה בוא כנייל:

הגהות הגר"א

נמרא (בשחר ימות

לעזי רש"י פילטר"א. (מצע)-לֶבֶד.

תום' ישנים

גמ'. ש"מ תפילין מן הצד שרו. פי' רש"י ולא חיישיען (להפסקה) [להפחה], ולא דק לפ"ק דתמיד [כו, א] מפרט בהדיא טעמא (ולא) [דלא] חיישינן [דילמא] מיגנדר ונפיל עלייהו פי׳ ואיכא ביזיון ששוכב טליהם וא״ח היכי משינו מידי עניהם: וחיינו היכי פסיס נודי מרב פפא דהא איהו גופיה דחויי מדחי ליה. י״ל דפשיטא יהורי מנחי ליה. "יה דפשיטה ליה הכי מדלא קאמר רב פעד דילמא כנגד ראשיקו. ועוד ד[מ]עיקר מילמיה דרב אשי [ד]היא לפי האמת (ד)פשיטא [ליה ד]כנגד ראשיה| הוא [ר] הימ לפי המתח (ר) פטיטת [ליה ד]כנגד ראשיהן הוא דקאמר. מ"ר. תיפוק די משום בלאים. מימה על מה שפירש רבינו יעקב דכלאים בלילית שהותרו ביום הותרו גם בלילה אף על פי שאין הלילית נוהגת בלילה כדמפרש במנחות פרק התכלת ומ, בן גבי (טלית) [תכלת] אין בה משום כלאים אפילו בטלית פטורה, ומאי שנא לילית של כלאים

אין בו משום כלאים דהעלאה דומיא דלבישה דאית בה הנאת חימום הוא דאיתסר: למדינה אסור. שנוהג בה דרך חול: הר גריוים. מקום מושבן של כומים: עת לעשות לה'. כשבה עת לעשות דבר לשמו של מקום מותר להפר בו תורה: לתלמיד במקום הרב. לרחש הכנסת ולסגן בפני כהן גדול ואינו כממעט כבוד הרב: כולה משום כבודו דכהן גדול. מראין אותו שיש שררות הרבה למטה ממנו אבל בעלמא אין חולקין:

דאמר אבנטו של כהן גדול ביום

הכפורים שהוא של בוך זהו אבנטו

של הדיוט כל ימות השנה ואין כלאים

בבגדי כהן הדיוט שפיר: לא זהו וכו'.

דשל הדיוט כל השנה של כלאים:

קשים הן. ואינן מחממין לפיכך אין

בהן משום כלאים: נמטא. לבד

ש פלטר"ה בלע"ו: גמדה. קשה: שרי.

עליך אבל אתה מותר להציעו תחתיך אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תיכרך נימא אחת על בשרו וכ"ת דמפסיק ליה

מידי ביני ביני והאמר ר"ש בן פזי אמר ר' יהושע בן לוי אמר רבי משום קהלא קדישא שבירושלים יאפי׳ עשר מצעות זו על גב זו וכלאים תחתיהן אסור לישן עליהן אלא לאו שמע מינה יכנגד ראשיהן שמע מינה רב אשי אמר •לעולם תחת ראשיהן והא קא מתהני מכלאים בגדי כהונה קשין הן יכי הא דאמר סרב הונא בריה דר' יהושע האי נמטא גמרא דנרש שריא ת"ש בגדי כהונה היוצא בהן למדינה אסור ובמקדש יבין בשעת עבודה בין שלא בשעת עבודה מותר מפני שבגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן ש"מ ובמדינה לא והתניא בעשרים וחמשה [במבת] יום הר גרזים [הוא] דלא למספד יום שבקשו כותיים את בית אלהינו מאלכסנדרום מוקדון להחריבו ∞ונתגו להם באו והודיעו את שמעון הצדיק מה עשה לבש בגדי כהונה ונתעטף בבגדי כהונה ומיקירי ישראל עמו ואבוקות של אור בידיהן וכל הלילה הללו הולכים מצד זה והללו הולכים מצד זה עד שעלה עמוד השחר כיון שעלה עמוד השחר אמר להם מי הללו אמרו לו יהודים שמרדו בך כיון שהגיע לאנטיפטרס זרחה חמה ופגעו זה בזה כיון שראה לשמעון הצדיק ירד ממרכבתו והשתחוה לפנין אמרו לו מלך גדול כמותך ישתחוה ליהודי זה אמר להם דמות דיוקנו של זה מנצחת לפני בבית מלחמתי אמר להם למה באתם אמרו אפשר בית שמתפללים בו עליך ועל מלכותך שלא תחרב יתעוך עובדי כוכבים להחריבו אמר להם מי הללו אמרו לו כותיים הללו שעומדים לפניך אמר להם הרי הם מסורין בידיכם מיד נקבום בעקביהם ותלאום בזנבי סוסיהם והיו מגררין אותן על הקוצים ועל הברקנים עד שהגיעו להר גרזים כיון שהגיעו להר גריזים חרשוהו וזרעוהו כרשינין כדרך שבקשו לעשות לבית אלהינו ואותו היום עשאוהו יו"ם אי בעית אימא ראויין לבגדי כהונה ואי בעית אימא יעת לעשות לה' הפרו תורתך: חזן הכנסת נומל ספר תורה: ש"מ יחולקין כבוד לתלמיד במקום הרב אמר אביי כולה משום כבודו דכ"ג היא: וכהן גדול עומר: מכלל "שהוא יושב והא אנן "תנן

אין אסירי בכל ענין ואף על פי שאין אסירי בכל ענין ואף על פי שאין אסירי בכל ענין ואף על פי שאין בשרו נוגע בהן כדתנן לא יתן אדם מרדעת של כלאים על כתיפו אפי׳ להוציא זבל ומה שהשיב ר״י לה״ר שמעון מינביל״א על אותם קושט פורפיטיינ״ש שיש בהן כלאי בגדים ומוכין של נמר אע״פ שהבגדים שעליהן הן של פשתן יש להתיר כדאיתא בספ״ק דבילה (דף טו. ושם) לשון ר"י: בגדי בהונה היוצא בהן למדינה אסור. וכן משמע נפרק האיש מקדש (קדושין דף נד.) דאפי' נעורה אסור לכתחילה ללובשן שלא לצורך עבודה דקאמר בגדי כהונה אין בהן מעילה לפי שלא ניתנה תורה למלאכי השרת פי" שיוכלו להזהר להסירן מיד אחר עבודה ומשמע הא לכתחילה ללובשן אסור דבזה אפשר להזהר וא"ת הא אמרינן בפרק האומר בקידושין (דף סו.) גבי ינאי המלך הקם להם בלין שבין עיניך אלמא שמותר להניחו אפילו חוץ למקדש וליכא למימר דמיד נזרקה בו מינות דהתם משמע דאכתי לא מרקה בו מינות עד בתר הכי דקאמר ותורה שבכתב מה תהא עליה ולא אמר נמי החורה שבעל פה ומיהו למאן דאמר (לעיל זי) דווקא עודהו על מצחו מרצה יכול להניחו כל שעה ואור"ת דלכולי עלמא יכול להניחו כל שעה מדכחיב ביה והיה על מצחו תמיד (שמות כח) ואף על גב דאיצטריך לדרשא אחריתי לעיל בפרק קמא (דף ז:) שלא יסיח דעתו ממנו ושמא יש לומר מדכתיב תרי זימני והיה על מצח אהרן והיה על מצחו נפקא ויותר היה נראה לומר דשלא כדין עשה שהניח הציץ מיהו הכא לא הוה מני לאכוחי דנזרקה בו מינות שכפר בכל התורה שבעל פה עד בתר הכי דדייק מדלא קאמר אלא תורה שבכתב מה תהא עליה:

וסיפה הילטריך ליה. שינה דנקט משום דבעי להשמועינן שמותר ליתנן תחת ראשיהן ותו לא איכפת לן אם יפיח מאחר שפושטן: כנגד ראשיהן. אלל ראשיהן: שמע מיניה. מדמותר להניחן אללו לא חיים לשמא יפיח: מפילין מן הלד. להניחן אללו כשהוא ישן: הניחת. האי דלא חייש לכלאים למאן

וסיפא איצמריכא ליה פושמיז ומהפליז ומניחיז תחת ראשיהם: פושטין ומקפלין ומניחין אותן תחת ראשיהן: ۵۰ שמעת מינה בגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן אמר רב פפא לא תימא תחת ראשיהן אלא אימא כנגד ראשיהן אמר רב משרשיא שמעת מינה תפילין מן הצד שפיר דמי הכי נמי מסתברא דכנגד ראשיהן דאי סלקא דעתך תחת ראשיהן ותיפוק לי משום כלאים דהא איכא אבנט ונהי נמי דניתנו ליהנות בהן הא מתהני מכלאים יהניחא למ"ד אבנמו של כהן גדול (6) (בשאר ימות השנה) וא זה הוא אבנמו של כהן הדיום אלא למאן דאמר אבנמו של כ"ג לא זה הוא אבנמו של כהן הדיום מאי איכא למימר וכי תימא כלאים בלבישה והעלאה הוא דאסור בהצעה שרי והתניא ביאלא יעלה

וישראלים ופריך פשיטא ומשני כהנים אינטריך ליה סד"א הואיל ואישתרי לגבייהו כלאים בעבודה שלא בעידן . עבודה נמי לישתרו קמ"ל וכו' והשתא כיון דקשין הן לח חישתרו כלחים לגבייהו ותירץ ר"ת דלבישה והעלחה דהוו דאורייתא אסירי אפילו בקשין אבל הלעה דמדרבנן לא גזרו בקשין ודלא כפרש"י שפירש קשין הן ומותרין בלבישה והעלאה ובספ"ק דיום טוב (דף יד:) דתנן משלחין בי"ט כלחים ופריך כלאים למאי חזו ומשני בקשין מיירי נמי בהלעה ואם תאמר והלעה היכי שרי והא כיון דהוו כלאים דאורייתא לענין לבישה והעלאה ליתסרו אפי׳ למוכרו לעובד כוכבים כדתניא ל) (בתוספת' דכלאים (פרק ה)) הבגד שחבד בו כלחים הרי זה לח ימכרנו לעובד כוכבים ולא יעשנו מרדעת לחמור וכל שכן להליע תחתיו יש לומר ההיא איירי דווקא באבד וחיישינן שמא יקרע בגדו ויחזור ויתפרנו על גבי בגדו כדאמר במס׳ ע"ו (דף לב.) גבי נודות העובדי כוכבים שאסור לעשות מהן שטיחין לחמור שמא יבקע נודו ויחזור ויתפרנו על גב נודו אבל אם היו הכלאים ניכרים מותר כדתנן במסכת כלאים (פ"ט משנה ד) תכריכי המת ומרדעת החמור אין בהם משום כלאים ואם תאמר והאמר הכא אפי׳ י' מלעות זו על גבי זו וכלאים תחתיהו אסור לישן עליהם וכן קשה אהא דתנן במסכת כלחים (פ"ט משנה ב) הכרים והכסתות אין בהם משום כלאים וי"ל דבמצעות שייך כריכה להכי חיישינן שמא תכרך לו נימא אבל במרדעת החמור ובכרים וכסתות לא שכיחא שתיכרך נימא ולהכי לא גזרו מיהו אם בשרו נוגע בהן אסור כדתנא בהדיא גבי כרים וכסתות ובלבד שלא יהא בשרו נוגע בהן והוא הדין במרדעת ובלבישה והעלאה

רבינו חננאל והאי דקתני שינה משום סיפא, דקתני פושטין ומקפלין ומניחין אותם תחת ראשיהן. ואמרינן ומינה את שמע דניתנו ליהנות דהא נותנין אותן תחת ראשיהן. ודחינן לא תימא תחת אלא אימא מניחין אותם כנגד . ראשיהז ולא ראשיהז עליהז. ש"מ כשם שבגדי קדש מותר לישן כנגדם כך התפילין מותר לישן כנגדם אם הם נתונים לו מן הצד. וברור דשינויא דשנינן שינויא הוא, דאי איפשר לישן על בגדי כהונה דאבנט כלאים הוא ומדאורייתא אסור בהעלאה עליו. ומדרבנן אסור להציעו מצעות זו על זו וכלאים תחתיהו אסור לישב עליהו. דשמועה זו סלקא. ואמר רב . אשי אפי׳ תימא תחת ראשיהז . כיון שהן קשין דהא חוטן כפול ששה אין נימא נשמטת מהן ונכרכת בבשרו כדרב הונא בריה דר׳ יהושע דאמר (ניטמא) [נימטא] גמדא

(כי הא וקימא לן) (וכי הא קימ"ל). ת"ש בגדי כהונה היוצא (בהן) למדינה אסור, ובמקדש בין בשעת עבודה ובין שלא בשעת עבודה מותר, מפני שבגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן ש"מ. ואקשינן ובמדינה אין יוצאין בבגדי כהונה, והתניא כי שמעון הצדיק לבש בגדי כהונה ויצא עד אנטיפטרס אצל אלכסנדרוס. ושנינן לאו בגדי כהונה אלא בגדים חדשים שאינם מקודשים, ולמה קורא אותן בגדי כהונה שהן ראוין לכהונה. איבעית תימא עת לעשות לה׳ הפרו תורתיך. כלומר, עת סכנה הייתה ואין למידין . ממנה. חזן הכנסת נוטל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת. ש״מ חולקין כבוד לראש הכנסת שהוא תלמיד במקום כהן גדול הרב כולו משום כהן גדול הוא. כלומר, שיהיה ראש הכנסת מחזר לפניו. ובפרק יש נוחלין גרסינן והלכתא אין חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב, ואם חלק ליה רביה חולקין לו. ירושלמי, בכל אתר איתמר הולכין אצל התורה וכה מוליכין את התורה אצלו, אין על ידי שהן אנשים גדולים התורה מתעלה בהם. והא תמן מוליכין אורייתא גבי ריש גלותא. א"ר יוסי בר בון תמן על ידי של זרעו של בית דוד משוקע שם אינון עבדין כמנהג אבהתהון. וכהן גדול עומד ומקבל וקורא. ודייקינן מדקתני עומד עכשיו מכלל שהיה יושב, והאמר מר

מותר שלא (בחכלת) [במקום מלוה, ועיד קשה דבהחכלת (מג, א)] ובשמעסא קמייחא דערכין [ג, ב] הכל חייבין בצילית בין כהנים לוים וישראלים כוי פשיטא סד"א הואיל ואישתרו כלאים לגבייהו (מג, זה) ובשמעסה קמיימה דעוכין [ג, ב] הכל חייבין בניסית בין ההיים השחפים ביי השיטח סקייה החימו וחיסתכי וכמיים ל לא ליחייבו קחי"ל דהה דישרת בעירן עבודה שלא בעידן עבודה מיהא לא אישחכו. מיהו ההייא לאו קושיא היא דמייירי [בזבגדי חול דלא אישחרו כלאים כמו שפיכש ר"ית, אבל מהך דהכא מיקשי לך. אלא אומר רבינו טלית שהייא טשויה להנאחו בכל שנה שילה קאמר רחממא דליעביד בה צילית ומשחמש בה בכל שעה שילה, אבל גבדי כהונה אינן ואלאן ללורך עבודה ולכך לא הוחכו אלא בשעת עבודה ניחט ליהטות בהם ולא קשיא ליה איסור כלאים עד לבסוף גבי הצעה. וכן שמעון הלדיק שלבש בגדי כהונה במדינה ופריך מיניה על ניחט ליהטות בהם ולא קשיא ליה איסור כלאים עד לבסוף גבי הצעה. וכן שמעון הלדיק שלבש בגדי כהונה במדינה ופריך מיניה על מיוחל דקומי בה במדינה אסור אבל במקדש ניחש לליה דמותר אפילי שלא בעידן עבודה, וכן בסוף חוספתא דכלאים בגדי כהן גדול שיולא בהן במדינה חייב ובמקדש בין לשרת ובין שלא לשרת פטור מפני שהן ראויין לעבודה וקתני נמי החם כגדי כהונה ובגדי כהן גדול אין בהן משום כלאים, ושלא בעידן עבודה איצטריך למימר הכי, ובמנחות בפרק החכלת [מא, א] ובחולין פרק כל הכשר [קי, ב] דיקדקנו עדיין בפי׳ ברייתא זו של מוספתא. מ״ר. ותיפוק די משום בראים. מימה מאי שנא דאיסור כלאים פשיטא ליה דאיכא וגבי מעילה

מספקא ליה אי נימנו ליהטות בהם אי לא, וטעמא דלב ב"ד ממנה עליהם לא שייך הכא לומר שיהו קדושין למלאין. י"ל דלאו קדשי ה" נקראו לענין מעילה כיון שנימנו ליהטות בהם דלא ניתנה חורה למלאכי השרת והוו להו בלא מעילה דומיא דקדשים קלים וקדשי מובח דלא חזו להקרבה לא הן ולא דמיהן. מ"ר. אלא האו בגגד ראשיהן ש"ב. בפ"ק דממיד [כז, ב] דמי ואיבעית אימא באום שלין בהן כלאים פי" דלא מיירי באבנט, וחנא במרא דפשיטא מיניה הכא דנימנו לא מיימי המם כלל. בגדי בהוגה קשים הן דאבר רב הוגא בו". פי" רש"ד דממטא גמדא דנרש שריא וכן בגדי כהונה שלו. והקשה בריש ערכין [ג, ב] ובהחכלת [מנחות מג, א]